

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ
ΜΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ
ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΚΟΠΠΑ
ΚΩΣΤΑΣ Α. ΛΑΒΔΑΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΙΑΚΟΥΡΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ
ΕΦΗ ΠΕΝΤΑΛΙΟΥ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΩΣ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ
ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΟΠΙΟ

Επιμέλεια **Κωνσταντίνος Φίλης**

ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΡΟΥΣΣΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ Κ. ΣΕΡΜΠΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΜΒΑΚΑΚΗΣ
ΠΛΑΜΕΝ ΤΟΝΤΣΕΦ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΩΣ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ
ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΟΠΙΟ

Επιμέλεια Κωνσταντίνος Φίλης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Φίλης

Διόρθωση: Γεωργία Μίχα

© 2022, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, Ευάγγελος Γεωργούσης, Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης, Μάνος Καραγιάννης, Γιώργος Κατρούγκαλος, Μαριλένα Κοππά, Κώστας Α. Λάβδας, Πέτρος Λιάκουρας, Γιάννης Μανιάτης, Έφη Πενταλιού, Άγγελος Πετρόπουλος, Σωτήρης Ρούσσοσ, Σωτήριος Κ. Σέρμπος, Απόστολος Ταμβακάκης, Πλάμεν Τόντσεφ, Κωνσταντίνος Φίλης, Τάσος Χατζηβασιλείου

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Ιούλιος 2022

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 281 6134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-484-874-4

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
----------------	---

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

ΡΩΣΙΑ – Κωνσταντίνος Φίλης	11
ΑΜΕΡΙΚΗ – Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος	20
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ – Έφη Πενταλιού	30
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ – Κώστας Α. Λάβδας	43
ΚΙΝΑ – Πλάμεν Τόντσεφ	55
ΤΟΥΡΚΙΑ – Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης	68
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ – Σωτήρης Ρούσσος	76
ΒΑΛΚΑΝΙΑ – Μαριλένα Κοππά	85

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ – Πέτρος Λιάκουρας	95
ΑΣΦΑΛΕΙΑ – Μάνος Καραγιάννης	106
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ – Ευάγγελος Γεωργούσης	116
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – Απόστολος Ταμβακάκης	127
ΕΝΕΡΓΕΙΑ – Γιάννης Μανιάτης	136
ΕΛΛΑΔΑ – Τάσος Χατζηβασιλείου	143
ΕΛΛΑΔΑ – Γιώργος Κατρούγκαλος	150
ΕΛΛΑΔΑ – Σωτήριος Κ. Σέρμπος	157
ΜΜΕ – Άγγελος Πετρόπουλος	164
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	171

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΗΣ

Ο πόλεμος στην Ουκρανία κλόνισε συθέμελα την παγκόσμια τάξη και πολλές από τις βεβαιότητές μας, κυρίως ως προς το ότι η έντονη αλληλεξάρτηση ανάμεσα στα κράτη θα απέτρεπε τη διεξαγωγή πολέμων, ειδικότερα στην Ευρώπη, καθώς και ότι ο ορθολογισμός παραμένει το βασικό χαρακτηριστικό στη λήψη αποφάσεων. Και δεν είναι υπερβολή να παραδεχτούμε ότι η 24η Φεβρουαρίου του 2022 αποτελεί τομή και σημείο καμπής στη σύγχρονη Ιστορία, εξ ου και ο τίτλος του βιβλίου. Σε αυτό περιγράφεται διεξοδικά το υπό διαμόρφωση αναδυόμενο παγκόσμιο περιβάλλον, το οποίο αναδιατάσσεται σε μια ταραχώδη περίοδο, όπου σχεδιασμοί ετών –αν όχι δεκαετιών– έχουν τροποποιηθεί απότομα και δραστικά. Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας απαντά σε κρίσιμα ερωτήματα: για τα αίτια του πολέμου, τις ευθύνες των εμπλεκομένων, τα διακυβεύματα, όχι μόνο για τα εμπόλεμα μέρη αλλά συνολικά για τον πλανήτη μας, τα μέσα που χρησιμοποίησαν Ουκρανία και Ρωσία στην προσπάθειά τους η μεν πρώτη να ευαισθητοποιήσει τη διεθνή κοινή γνώμη, η δε δεύτερη να ελέγξει απόλυτα τη ροή πληροφοριών. Ασφαλώς, το κυριότερο ζητούμενο του βιβλίου είναι πώς αναδιαμορφώνεται το παγκόσμιο τοπίο σε διάφορα μέτωπα, όπως αυτά της οικονομίας, της ενέργειας, της ασφάλειας και του (διεθνούς) δικαίου. Επίσης, διερευνάται ο αντίκτυπος στη θέση της Τουρκίας αλλά και σε περιοχές ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος, και πιο συγκεκριμένα στα Βαλκάνια, την Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Αυτή η θεματική «δένεται» με μία κοινή ερώτηση που τίθεται σε καθηγητές που εκπροσωπούν τα τρία πρώτα κόμματα στην παρούσα Βουλή, ως προς τα διδάγματα για την Ελλάδα και τις συνέπειες για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Το παρόν πόνημα δεν

θα ήταν ολοκληρωμένο αν δεν εμβάθυνε στη στάση των ισχυρών του πλανήτη (ΗΠΑ, ΕΕ, Βρετανία, Κίνα, Ρωσία) και στο πώς αυτοί τοποθετούνται στη νέα εποχή –που είχε έτσι κι αλλιώς αρχίσει να ξεπροβάλλει– με τον πόλεμο να λειτουργεί ως καταλύτης και επιταχυντής εξελίξεων.

Πώς θα μπορούσε άλλωστε να είναι διαφορετικά, από τη στιγμή που βιώνουμε πρωτόγνωρες καταστάσεις σε διάφορα επίπεδα; Αρκεί να αναφέρουμε ενδεικτικά και μόνο τον ακόλουθο εκρηκτικό συνδυασμό: υψηλός πληθωρισμός, ενεργειακή και επισιτιστική κρίση, εκτόξευση των τιμών σε βασικά αγαθά, ενέργεια και λιπάσματα, και όλα αυτά σε συνθήκες ύφεσης, όπου το κόστος του χρήματος έχει ακριβύνει και τα επιτόκια αυξάνονται. Ή ένα ακόμη οξύμωρο, απότοκο της ρωσικής εισβολής: Επισημαίνεται η μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια ώστε να απεξαρτηθούν οι Ευρωπαίοι το ταχύτερο δυνατό από τους ρωσικούς υδρογονάνθρακες, αλλά ταυτόχρονα πολλαπλασιάζεται η χρήση άνθρακα και λιγνίτη (των πλέον «βρόμικων» μορφών) προκειμένου να μετριαστεί το κόστος, ενώ Κίνα και Ινδία αγοράζουν κάτω του κόστους και αποθηκεύουν ρωσικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο.

Όταν ο Γιάννης Παπαδόπουλος έριξε τον σπόρο ρωτώντας με αν θα ήθελα να γράψω ένα βιβλίο για τον πόλεμο στην Ουκρανία, χωρίς δεύτερη σκέψη τού αντιπρότεινα να απευθυνθώ σε συναδέλφους, ώστε αξιοποιώντας την εξειδικευμένη γνώση τους να προσεγγίσουμε το ζήτημα ολιστικά και εμπειριστατωμένα. Πέραν της ικανοποίησής μου για το άρτιο αποτέλεσμα, θέλω να τους ευχαριστήσω για την άμεση ανταπόκριση και την άριστη συνεργασία.

Σε συνθήκες πολέμου, ανθρώπινου πόνου και προσφυγιάς, έστω κι αν οι αισιόδοξες προβλέψεις κάνουν λόγο για ολοκλήρωση της τωρινής του φάσης πριν από το τέλος του έτους (εν συνεχεία η αυξομείωση των εντάσεων θα αντιμετωπίζεται ως μια κανονικότητα), το βιβλίο αυτό δεν θα μπορούσε παρά να αφιερωθεί στη νέα γενιά... στην Έλενα, τον Φίλιππο, τους φοιτητές μου. Και στην Ιωάννα.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΗΣ

Διευθυντής του Ινστιτούτου Διεθνών Υποθέσεων
και Αναπληρωτής Καθηγητής του Αμερικανικού
Κολλεγίου Ελλάδος

Οι περισσότεροι αναρωτιούνται ακόμη και μέχρι σήμερα γιατί τελικά επέλεξε η Ρωσία την εισβολή στην Ουκρανία, κρίνοντας την επιλογή Πούτιν ως ανορθολογική. Ισχύει κάτι τέτοιο για έναν πραγματιστή ηγέτη, πώς έχουν (αν έχουν) διαφοροποιηθεί οι στόχοι της Μόσχας στη διάρκεια της σύγκρουσης με Ουκρανία και Δύση και ποιος είναι ο διεθνής αντίκτυπος των ενεργειών της;

Είναι αλήθεια ότι ελάχιστοι ανέμεναν μια μεγάλης κλίμακας εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, παρά τις συνεχείς προειδοποιήσεις των μυστικών υπηρεσιών των Ηνωμένων Πολιτειών. Ακόμη και αν τελικά τα συμβαίνουντα το 2022 είχαν προδιαγραφεί από το 2014, οι ίδιοι οι Ουκρανοί είχαν άρνηση της πραγματικότητας μόλις 24 ώρες πριν από την εισβολή, όπως μου εκμυστηρεύτηκε υψηλόβαθμος Έλληνας αξιωματούχος, ο οποίος είχε συνοδεύσει τον Έλληνα πρωθυπουργό στο ταξίδι του στις 23 Φεβρουαρίου στη Ρουμανία. Ενώ λοιπόν οι Ρουμάνοι ήταν βέβαιοι και φαίνεται να γνώριζαν λεπτομερώς τα σχέδια της Ρωσίας, ο εκπρόσωπος της Ουκρανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το αμέσως προηγούμενο βράδυ της εισβολής, κατέρριπτε ως μυθεύματα τις προειδοποιήσεις της Ουάσινγκτον, αποκλείοντας μετ' επιτάσεως το σενάριο της μαζικής εισβολής. Προσωπικά, κρίνοντας ορθολογικά, απέδιδα την υπερσυγκέντρωση ρωσικών στρατευμάτων στα σύνορα με την Ουκρανία σε προσπάθεια εκφοβισμού του Κιέβου και, κατά την πρακτική καθεστώτων τύπου Ρωσίας αλλά και Τουρκί-

ας, θεωρούσα την απειλή χρήσης στρατιωτικής βίας ως αποτελεσματικό μέσο επιβολής των ρωσικών απόψεων. Εκτιμούσα ότι η Ρωσία κλιμακώνει τη ρητορική της παράλληλα με τη στάθμευση στρατευμάτων της περιμετρικά της Ουκρανίας για να πετύχει την απόσχισή της περιοχής του Ντονμπάς και τη δημιουργία μιας ενιαίας ζώνης στα νότια της Ουκρανίας με την ήδη προσαρτημένη Κριμαία.

Η Μόσχα είχε σπεύσει λίγες μέρες πριν να αναγνωρίσει τις αυτοαποκαλούμενες δημοκρατίες του Ντονιέσκ και του Λουγκάνσκ, οπότε είχε δημιουργήσει νέα τετελεσμένα μετά το 2014. Ακούγοντας τον πρόεδρο Πούτιν τρεις μέρες πριν διατάξει την κατά τη ρωσική εκδοχή «ειδική στρατιωτική επιχείρηση» να παραληρεί για σχεδόν μία ώρα, κάνοντας μάθημα Ιστορίας στον υπόλοιπο κόσμο και προσπαθώντας να μας πείσει ότι η Ουκρανία περίπου δεν έχει λόγο ύπαρξης, αποτελώντας προέκταση της Ρωσίας, συνειδητοποίησα ότι κάτι μεγαλύτερο ετοιμαζόταν από πλευράς του. Αυτό δε που με κλόνισε περισσότερο ήταν η επιθυμία του να διορθώσει για μία ακόμη φορά τα ιστορικά λάθη των προκατόχων του, αυτή τη φορά του Λένιν. Κι αν με την προσάρτηση της Κριμαίας έβαλε τον εαυτό του στο ίδιο επίπεδο με τον Χρυστόφο, το 2022 τοποθετήθηκε απέναντι σε μια ιστορική φυσιογνωμία όπως ο Λένιν. Στην πραγματικότητα όμως, και αυτό το επίσημα εγκαίρως λίγες μέρες μετά την εισβολή, ο Πούτιν θέλει, όπως ο ίδιος επιβεβαίωσε στις αρχές Ιουνίου, να συγκριθεί με τον Μεγάλο Πέτρο. Αναφερόμενος στον τελευταίο, προσπάθησε να δείξει τις αναλογίες ανάμεσα στους δύο άντρες, ισχυριζόμενος ότι, όπως ο Μεγάλος Πέτρος κέρδισε εδάφη που ανήκαν στη Ρωσία από τη Σουηδία με τον Μεγάλο Βόρειο Πόλεμο (1700-1721) και εν συνεχεία τα ισχυροποίησε, έτσι και τώρα επαφίεται στον Πούτιν να ξαναπάρει πίσω ό,τι ανήκει στη Ρωσία και να το ενισχύσει. Και μάλιστα, για να μας πείσει για το δίκιο της άποψής του, τόνισε ότι τότε καμία από τις χώρες της Ευρώπης δεν αναγνώριζε τα εδάφη που κατέλαβε ο Μεγάλος Πέτρος ως ρωσικά

και όλοι τα θεωρούσαν μέρος της Σουηδίας· προφανώς σε αντιστοιχισή, το ίδιο πράττει κι αυτός στην ανατολική Ουκρανία.

Ο κίνδυνος εδώ είναι προφανής: Ένας ηγέτης που βρίσκεται επί 22 χρόνια στην εξουσία, με φιλοδοξία –στο όριο της ματαιοδοξίας– να μείνει στην Ιστορία ως ο νέος Μεγάλος Πέτρος της Ρωσίας (κυβέρνησε επί 43 χρόνια), που πρέπει να διασκεδάσει το αίσθημα κόπωσης και τη συνειδητοποίησή του, κατά τον Καμύ, ότι η ζωή του περιστρέφεται γύρω από επαναλαμβανόμενες πράξεις, προβαίνει από εδώ και πέρα σε ανορθολογικές ενέργειες, μόνο και μόνο για να ικανοποιήσει τις προσωπικές του φιλοδοξίες. Το γεγονός ότι ο κύκλος των εμπιστών συρρικνώνεται όλο και περισσότερο και οι συνομιλητές του ακούνε αυτά που θέλει να τους πει αλλά δεν τολμούν να του πουν αυτά που δεν θέλει να ακούσει τον μετατρέπει σε έναν επικίνδυνο ηγέτη. Και δη μιας χώρας που κατέχει το μεγαλύτερο πυρηνικό οπλοστάσιο στον κόσμο, δεσπόζουσα θέση στον κλάδο της ενέργειας και μόνιμη θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Πριν λοιπόν από την εισβολή, ο Πούτιν έκανε μερικούς σωστούς και πολλούς λανθασμένους υπολογισμούς. Πόνταρε στις συνθήκες διχασμού και πόλωσης που επικρατούν στις Ηνωμένες Πολιτείες, κυρίως χάρη στον Τραμπ αλλά και σε παθογένειες του τρόπου λειτουργίας της αμερικανικής οικονομίας, με προφανή αντίκτυπο στην αμερικανική κοινωνία τις τελευταίες δεκαετίες, άρα εκτίμησε ότι θα έχει απέναντί του μια Αμερική σχετικά αδύναμη σε σχέση με το παρελθόν και με ένα αίσθημα κόπωσης για εμπλοκή σε έναν ακόμη πόλεμο. Σε αυτό συνηγορούσαν τόσο οι ενδιάμεσες εκλογές του Νοεμβρίου 2022, τις οποίες κατά τα φαινόμενα θα χάσουν οι Δημοκρατικοί, και μάλιστα λόγω του αρνητικού αντίκτυπου από τον πόλεμο στην αμερικανική οικονομία οι απώλειες γι' αυτούς μπορεί να είναι μεγαλύτερες, όσο κυρίως η θέση της Ουάσινγκτον στον κόσμο, στον απόηχο της αποτυχημένης αποχώρησης από το Αφγανιστάν, αλλά κι άλλων ανάλογα αποτυχημένων επιλογών στη διάρκεια του 21ου

αιώνα, όπως η επέμβαση στο Ιράκ το 2003. Και είναι αλήθεια, χωρίς βέβαια να το γνωρίζουμε με βεβαιότητα, πως αν η Ρωσία είχε περιορίσει τις φιλοδοξίες της στην ανατολική Ουκρανία, εστιάζοντας εκεί εξαρχής τις επιχειρήσεις της, χωρίς να προκαλούσε τις θηριωδίες και τον όλεθρο που επέφεραν οι επιχειρήσεις της, κάτι που ερέθισε τα αντανακλαστικά της Δυτικής κοινής γνώμης, οι ΗΠΑ ενδεχομένως να «κατάπιαν», έστω και πιο δύσκολα σε σχέση με την Κριμαία, τα νέα τετελεσμένα. Όμως, η προσπάθεια αφνιδιασμού των Ουκρανών, με την ανατροπή της κυβέρνησής τους, την τοποθέτηση μιας κυβέρνησης-μαριονέτας της Μόσχας στη θέση της, ώστε να πλήττονταν στον πυρήνα του το ηθικό των Ουκρανών, γεγονός που θα επέτρεπε εν συνεχεία την άνευ αντίσταση επέλαση, υποχρέωσε τις Δυτικές δυνάμεις, ακόμη και παρά τη θέλησή τους, να παρέμβουν δυναμικά. Πού αλλού πόνταρε ο Πούτιν; Στην αφασία των Ευρωπαίων, με μια γερμανική κυβέρνηση που προσπαθούσε να βρει τα πατήματά της, μια Γαλλία που ασκούσε την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά όδευε σε κρίσιμες προεδρικές εκλογές, και βέβαια στην ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ από τη Μόσχα.

Τους λόγους που μας οδήγησαν στην εισβολή στην Ουκρανία, πέρα απ' όσα επικαλέστηκε δημόσια η ρωσική πλευρά, τους αποδίδουμε, μεταξύ άλλων, και στις επεμβάσεις της Δύσης σε Ιράκ (2003) και Λιβύη (2011), στην ανεξαρτητοποίηση του Κοσόβου το 2008, στις «έγχρωμες επαναστάσεις» που επιχείρησαν να εγκαθιδρύσουν φιλοαμερικανικά καθεστώτα σε Γεωργία και Ουκρανία το 2003 και 2004, εξελίξεις που καλλιέργησαν και εμπέδωσαν την πεποίθηση στον Πούτιν ότι οι Δυτικοί εκμεταλλεύονται τις συνθήκες αδυναμίας της Μόσχας. Το συμπέρασμά του ήταν πως αφενός δεν μπορεί να εμπιστευτεί τις προθέσεις τους και αφετέρου πως όταν του δοθεί η ευκαιρία πρέπει να ανταποδώσει, όχι μόνο για να επαναφέρει τις ισορροπίες αλλά και προκειμένου να δημιουργήσει τα δικά του τετελεσμένα, ακόμη και αν έτσι εξαντλείται διπλωματικό κεφάλαιο.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η παγκοσμιοποίηση αμφισβητείται, ένας πολυκεντρικός κόσμος γεννιέται, οι αλυσίδες τροφοδοσίας και οι ισορροπίες ισχύος διαταράσσονται και αναδιατάσσονται και η συναλλακτική διπλωματία της Realpolitik επιβεβαιώνει την κατίσχυσή της έναντι θεσμών και αρχών (δικαίου). Συνήθως υποτιμούμε ή δεν ερμηνεύουμε έγκαιρα τον αντίκτυπο των γεγονότων στην Ιστορία. Στην περίπτωση, όμως, της σύρραξης στην Ουκρανία η Ιστορία γράφεται ενώπιόν μας σε ενεστώτα χρόνο.

Το *Μέλλον της Ιστορίας* βρίσκεται στην αιχμή της επικαιρότητας ενός πολέμου που εξακολουθεί να μαίνεται στην Ουκρανία, οι συνέπειες του οποίου θα είναι πολυεπίπεδες και μακροχρόνιες. Μέσα από τις ευσύνοπτες απαντήσεις 16 ειδικών σε 26 ερωτήσεις, και τις παρεμβάσεις του επιμελητή της έκδοσης, οι αναγνώστες αποκτούν μια εμπεριστατωμένη εικόνα για σχεδόν όλες τις παραμέτρους του δραματικότερου μεταψυχροπολεμικά παγκόσμιου γεγονότος, που μάλιστα επιδρά καταλυτικά στις ζωές μας. Ενός γεγονότος που, εκτός από αβεβαιότητα και κατακόρυφες αυξήσεις στις τιμές ενέργειας και αγαθών, μας οδηγεί σε μία νέα πλανητική τάξη πραγμάτων, όπου το στοίχημα για Δύση και Ανατολή είναι ποια πλευρά θα ορίσει τους κανόνες του παιχνιδιού.

ISBN 978-960-484-874-4

9 789604 848744

Κωδ. μηχ/σης 25.212

www.epbooks.gr